

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002606

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-06-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Балабан Олег Костянтинович

2. Oleh Balaban

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 06-08-2026

Спеціальність за освітою: 073 Менеджмент

Місце роботи здобувача: Заклад позашкільної освіти Палац дітей та молоді Бердянської міської ради

Код за ЄДРПОУ: 36682314

Місцезнаходження: пр. Соборний, Бердянськ, Бердянський р-н., 69107, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14704

Повне найменування юридичної особи: Бердянський державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125220

Місцезнаходження: вул. Жуковського, Запоріжжя, Запорізький р-н., 71100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Бердянський державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125220

Місцезнаходження: вул. Жуковського, Запоріжжя, Запорізький р-н., 71100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.27, 14.27.09, 14.09.27, 06.39.41

Тема дисертації:

1. Організаційно-педагогічні засади формування системи менеджменту закладів позашкільної освіти
2. Organizational and Pedagogical Foundations for Developing a Management System in Out-of-School Education Institutions

Реферат/анотація:

1. Балабан О. К. Організаційно-педагогічні засади формування системи менеджменту закладів позашкільної освіти. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. У дисертації, з позиції історіографічного підходу, представлено процес становлення і розвитку системи позашкільної освіти, диверсифікації її напрямів; кваліфіковано досліджено нормативно-законодавчу базу України, що визначає і регулює функціонування системи позашкільної освіти та визначає її перспективи; окреслено основні проблеми розвитку ЗПО. Уточнено зміст ключових слів термінологічного апарату дослідження: «заклади позашкільної освіти», «менеджмент закладів позашкільної освіти», «формування», «організаційно-педагогічні засади», «соціальна відповідальність ЗПО», «провідницький потенціал», «управлінський резонанс». Визначено і досліджено визначальні особистісні та професійні риси (якості) сучасного менеджера закладів позашкільної освіти. Вперше в понятійно-термінологічну практику менеджменту системи позашкільної освіти запроваджено концепт «провідництво в освіті». Досліджено безконфліктну синергію провідницької місії та лідерства

керівників ЗПО. Науково обґрунтовано та класифіковано організаційно-педагогічні засади системи формування менеджменту закладів позашкільної освіти, що базуються на принципово новій для української національної педагогіки синергетичній парадигмі. Акцентовано розуміння менеджменту позашкільля як специфічної сфери, де органічно поєднуються педагогічні, організаційні та соціальні складники, що вимагає застосування міждисциплінарного підходу до його вивчення і запровадження. Розкрито зміст концепту «соціальна відповідальність закладу позашкільної освіти» – не як факультативної опції, а як інтегральної характеристики інституційної зрілості закладу. Змістовно висвітлено необхідність і спроможність менеджерів освіти ЗПО здійснювати дорадницьку місію. Дорадництво в дослідженні трактується як консультативно-підтримувальна діяльність менеджера, спрямована на допомогу суб'єкту (педагогу, учню) в усвідомленні власної проблеми та виборі оптимальних шляхів її вирішення. Ідея дорадництва кооперується із ресурсами м'якої сили менеджерського впливу. В ході дослідження розроблено і науково обґрунтовано авторську модель формування системи менеджменту з ментальними характеристиками. Модель інтегрує провідницький потенціал керівника за чотирма групами організаційно-педагогічних засад управління: аксіологічними, технологічними, резильєнтними та спільнодійними. Модель вперше поєднує гуманістичні цінності позашкільля з алгоритмами цифрового менеджменту та інструментарієм «управлінська панель», забезпечуючи стан управлінського резонансу між цілями організації та індивідуальними траєкторіями працівників. Обґрунтовано механізм імплементації концепту «соціальна відповідальність менеджменту закладів позашкільної освіти» в місію менеджменту позашкільної освіти, як інтегральну характеристику менеджменту, що передбачає добровільне прийняття закладом зобов'язань перед стейкхолдерами, дітьми, батьками, громадою, державою щодо забезпечення якості освіти, інклюзивності, безпеки та сталого розвитку регіону. Запроваджено до наукового обігу поняття «управлінський резонанс» та «управлінська антикрихість» як характеристики системи менеджменту ЗПО в умовах соціальних потрясінь. Встановлено, що управлінський резонанс виникає в точці конвергенції провідницького потенціалу керівника та системної науково-методичної підтримки, що математично верифіковано. Авторська педагогічна технологія стала інструментом верифікації педагогічного експерименту: у закладах експериментальної групи показник провідницького потенціалу зріс на 7,2%, а можливості інтегральної взаємодії – на 24,8% , тоді як у закладах контрольної групи без супроводу авторської моделі з ментальними характеристиками провідницький потенціал знизився на 0,7%, а можливості інтегральної взаємодії – лише на 0,5%. Найбільший приріст у експериментальній групі зафіксовано за кластерами: інноваційним (+11,9%), вольовим (+9,4%) та ціннісним (+9,8%).

2. Balaban, O. K. Organizational and Pedagogical Foundations for Developing a Management System in Out-of-School Education Institutions. – Qualifying scientific work on the rights of a manuscript. From the perspective of a historiographical approach, the dissertation presents the formation and development of the out-of-school education system and the diversification of its core dimensions. It provides a scholarly examination of Ukraine's regulatory and legislative framework that governs, regulates, and outlines the prospects for the out-of-school education system, while delineating the primary challenges facing out-of-school education institutions (OSEI). The study refines the conceptual and terminological apparatus, clarifying the definitions of core terms: "out-of-school education institutions," "management of out-of-school education institutions," "formation," "organizational and pedagogical foundations," "social responsibility of OSEI," "guidance potential, and "managerial resonance." The defining personal and professional traits (qualities) of a modern manager in out-of-school education institutions are identified and investigated. For the first time in the conceptual and terminological practice of out-of-school education management, the concept of "guidance in education" is introduced. Furthermore, the study explores the conflict-free synergy between the guidance mission and the leadership role of OSEI heads. The organizational and pedagogical foundations for forming the management system of out-of-school education institutions are scientifically substantiated and classified, rooted in a synergistic paradigm entirely novel to Ukrainian national pedagogy. The study emphasizes the understanding of out-of-school education management as a specific domain where pedagogical, organizational, and social components organically converge, thereby requiring an

interdisciplinary approach to its study and implementation. The content of the concept “social responsibility of an out-of-school education institution” is disclosed not as an optional feature, but as an integral characteristic of the institution’s institutional maturity. The study extensively covers the necessity and capacity of OSEI educational managers to perform an advisory/consultative mission. Advisory activity is conceptualized as a consultative and supportive practice of a manager, aimed at assisting the subject in recognizing their own challenges and selecting optimal paths for resolution. This idea of advisory support aligns synergistically with the mechanisms of “soft power” within managerial influence. In the course of the research, the author’s model for forming a management system with mental characteristics was developed and scientifically substantiated. The model integrates the manager’s guidance potential across four clusters of organizational and pedagogical management foundations: axiological, technological, resilient, and collaborative. For the first time, this model blends the humanistic values of out-of-school education with digital management algorithms and an “executive dashboard” toolkit, ensuring a state of managerial resonance between organizational goals and individual employee trajectories. The mechanism for implementing the concept of “social responsibility of management in out-of-school education institutions” into the broader mission of out-of-school education management is substantiated. It is defined as an integral management attribute involving the institution’s voluntary commitment to stakeholders, children, parents, the community, and the state to ensure educational quality, inclusivity, safety, and the sustainable development of the region. The terms “managerial resonance” and “managerial antifragility” are introduced into scientific discourse as characteristics of the OSEI management system under conditions of social upheaval. It was established and mathematically verified that managerial resonance occurs at the convergence point of the leader’s guidance potential and systemic scientific and methodological support. The author’s pedagogical technology served as the verification tool for the pedagogical experiment: in the experimental group institutions, the guidance potential indicator increased by 7.2%, and integral interaction capabilities rose by 24.8%. Conversely, in the control group institutions operating without the support of the author’s model with mental characteristics, guidance potential decreased by 0.7%, and integral interaction capabilities grew by a mere 0.5%. The highest growth in the experimental group was recorded in the following clusters: innovative (+11.9%), volitional (+9.4%), and axiological/value-based (+9.8%).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Mytsyk, H., Balaban, O., Furmanova, T., Kovachov, S., & Suchikova, Y. (2025). Where it seems impossible: School education in the occupied and front-line territories of Ukraine. *Review of Education*, 13
- Балабан О. К. Organizational and pedagogical principles of forming the management of out-of-school education institutions in crisis conditions // *Heritage of European Science* '2026: Monograph. Part 4. 2026. С. 73–83.
- Балабан О. К. Застосування синергетичної кластерно-інтегральної моделі проактивного менеджменту як верифікація стану розвитку менеджменту закладів позашкільної освіти. *Current issues and prospects for the development of scientific research : proceedings of the 12th International scientific and practical conference (March 19–20, 2026). Orléans, France : SPC «InterConf», 2026. Pp. 17–31*

- Vasyl Kryzhko, Stanyslav Sapozhnykov, Oleh Balaban, Transformations of education management in the xxi century. European Science: No. sge30-03 (2024): Innovation in modern science '2024
- Василь Крижко, Олег Балабан, Наталія Данилова, Контентний дискурс концепцій «управління розвитком» та «керований розвиток» European Science: № sge25-02 (2023): Наука та освіта як основа модернізації світового порядку '2023
- Балабан О. Демаргіналізація молоді в умовах освітніх закладів: регіональний вимір українських шкіл. Управління організацією в сучасних реаліях міжнародного співробітництва. Мат-ли Всеукр. наук.-практ. конф. здоб. вищої освіти, Харків, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. С. 16-21
- Балабан О. Позашкільна освіта як стратегічний інструмент запобігання маргіналізації молоді в умовах збройних конфліктів: український та міжнародний досвід [Extracurricular education as a strategic instrument for preventing youth marginalization amidst armed conflicts: ukrainian and global perspectives] Адаптивні процеси в освіті : збірник матеріалів (тез доповідей) 6-ої Міжнародної наукової літньої онлайн-школи; [за заг. ред. Г.В. Єльнікової, І.С. Лапшиної; ред. кол.: Л. О. Ануфрієва, Г.Ю.Кравченко, З. В. Рябова; упорядн. І. С. Лапшина]. Київ-Полтава-Харків, Спокан, Тампа; 2025, с. 80-84
- Балабан О. К. Від бренду до тренду: вплив економіки вражень на розвиток менеджменту закладу освіти / О. К. Балабан, Г. М. Алексеева, О. В. Антоненко // International scientific conference «Information technologies and management in higher education and sciences» : conference proceedings (November 28, 2022. Fergana, the Republic of Uzbekistan). - Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2022. - Part 1. - pp.80-84.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крижко Василь Васильович

2. Vasyl Kryzhko

Кваліфікація: к. пед. н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7144-7892

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Бердянський державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125220

Місцезнаходження: вул. Жуковського, Запоріжжя, Запорізький р-н., 71100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радул Валерій Вікторович
2. Valerii Radul

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5354-9142

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Українська державна льотна академія

Код за ЄДРПОУ: 45826348

Місцезнаходження: вул. Степана Чобану, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ворона Лариса Іванівна
2. Larysa Vorona

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9878-6547

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"

Код за ЄДРПОУ: 02125131

Місцезнаходження: вул. Генерала Ляскіна, Лубни, Лубенський р-н., 37500, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жигір Вікторія Іванівна
2. Viktoriia I. Zhyhir

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Бердянський державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125220

Місцезнаходження: вул. Жуковського, Запоріжжя, Запорізький р-н., 71100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лесик Анжеліка Сергіївна

2. Anzhelika S. Lesyk

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1886-4088

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Бердянський державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125220

Місцезнаходження: вул. Жуковського, Запоріжжя, Запорізький р-н., 71100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Венцева Надія Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Венцева Надія Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

ПІНЧУК Валентина Юріївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна